

**SKUPINA DRŽAVNIH SVETNIKOV**  
(prvopodpisani Jernej Verbič)

Ljubljana,

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	27-09-2016
Šifra:	
Povezava:	
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

**DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE**  
Mitja Bervar, predsednik

## **ZAHTEVA ZA SKLIC IZREDNE SEJE DRŽAVNEGA SVETA**

**IN**

## **PREDLOG Z OBRAZLOŽITVIJO ZA SPREJEM ODLOŽILNEGA VETA**

Podpisani državni svetniki na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 44/92, 11/03, 73/03, 76/05, 100/05 - UPB, 94/07) in 32. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08) zahtevamo sklic izredne seje Državnega sveta z naslednjo točko dnevnega reda:

### **1. Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP)**

Zakon je Državni zbor RS sprejel na 22. seji dne 22. 9. 2016.

Podpisi so priloženi.

## K PREDLOGU 1. TOČKE DNEVNEGA REDA – Zakon o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP)

### I. RAZLOGI ZA SKLIC IZREDNE SEJE DRŽAVNEGA SVETA IN OBRAZLOŽITEV ODLOŽILNEGA VETA:

Vlada RS kot predlagatelj Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP) v obrazložitvi zakona navaja, da se s predlogom zakona ureja upravljanje in delovanje kolektivnih organizacij, postopek sklenitve skupnega sporazuma in določitve tarif za uporabo avtorskih del, delovanje Sveta za avtorsko pravo, izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del in nadzor. Z njim se v slovenski pravni red prenašajo določbe Direktive 2014/26/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 (v nadaljevanju: Direktive) o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic ter izdajanju več ozemeljskih licenc za pravice za glasbena dela za spletno uporabo na notranjem trgu (2014/26/EU). V manjšem delu se prenašajo tudi določbe Direktive Sveta 93/83/EGS z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko in Direktive 2006/116/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o trajanju varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic.

Po navedbah predlagatelja so pogloblitve rešitve predloga zakona:

- določitev obveznega kolektivnega upravljanja za najbolj množične primere uporabe avtorskih del,
- opredeljuje vsebino zahteve za izdajo dovoljenja in njene priloge ter pogoje za izdajo dovoljenja kolektivni organizaciji,
- vzpostavlja podlago za uvedbo skupnega računa kolektivnih organizacij - predlog zakona vsebuje določbo, ki kolektivnim organizacijam daje možnost, da se dogovorijo glede izdaje skupnega računa, uporabnikom pa v tem primeru nalaga, da v primeru zavrnitve plačila računa jasno navedejo, zahtevke katere posamezne kolektivne organizacije zavračajo.,
- določa pravila delitve avtorskih honorarjev in oblikovanja namenskih skladov – določa se, da mora kolektivna organizacija zbrane avtorske honorarje razdeliti avtorjem v skladu z vnaprej določenimi pravili, ki jih sprejme skupščina. Od zbranih avtorskih honorarjev lahko kolektivna organizacija odšteje le stroške poslovanja in odbitke za namenske sklade. Stroški poslovanja morajo biti razumni in v skladu s pravili o stroških poslovanja. Skupščini, kot najvišjemu organu upravljanja, je prepuščeno, da v statutu kolektivne organizacije določi najvišji dovoljeni odstotek stroškov poslovanja.,
- določa organe upravljanja kolektivne organizacije - ne glede na predpise, ki določajo organe upravljanja pravnoorganizacijskih oblik, bodo po predlogu zakona imele vse kolektivne organizacije skupščino članov, nadzorni odbor in poslovodstvo. Skupščino kolektivne organizacije bodo sestavljali člani kolektivne organizacije. Pravico, postati član, imajo po predlogu zakona imetniki pravic ali osebe, ki jih zastopajo. Člani so lahko tudi združenja imetnikov pravic ali druga kolektivna organizacija, ki izpolnjuje pogoje za članstvo. Nadzorni odbor bodo sestavljali člani. Sestava, število članov in mandatno obdobje bodo določeni s statutom. Po predlogu zakona se zahteva, da sestava odraža pravično in uravnoteženo zastopanost različnih kategorij imetnikov pravic, medtem ko člani nadzornega odbora ne morejo postati osebe, ki ne morejo biti člani organa vodenja ali nadzora v skladu z 255. členom ZGD-1. Naloge poslovodstva kolektivne organizacije bodo po predlogu zakona samostojno vodenje poslov kolektivne organizacije, njeno zastopanje in predstavljanje. Pri opravljanju svojih nalog

bo morale ravnati v dobro kolektivne organizacije in njenih članov s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika. O svojem delu, zlasti o poslovanju kolektivne organizacije in poteku poslov, zbranih avtorskih honorarjih ter stroških poslovanja, bo morale vsak enkrat v četrtletju poročati nadzornemu odboru.,

- določa pravico imetnikov pravic do vpogleda v dokumente in podatke kolektivne organizacije,
- vnaša večjo preglednost poslovanja kolektivnih organizacij z obveščanjem imetnikov pravic, drugih kolektivnih organizacij in javnosti ter določitvijo enotne oblike in sestave letnega poročila kolektivne organizacije,
- natančneje določa sestavo, postopek ter odločanje Sveta za avtorsko pravo (SAP) - predlog zakona določa, da SAP sestavljajo predsednik in štirje člani. Po dva člana bodo skupaj imenovali kolektivne organizacije, po dva pa skupaj reprezentativna združenja uporabnikov. Oboji bodo morali v SAP predlagati vsaj enega kandidata, ki ima magistrsko izobrazbo druge bolonjske stopnje ali visokošolsko univerzitetno izobrazbo (prejšnje) ekonomske smeri. Urad RS za intelektualno lastnino (URSIL) bo predlagal predsednika SAP.,
- ureja izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del,
- določa postopek in ukrepe nadzornega organa URSIL – določa se, da URSIL opravi nadzor v skladu z letnim programom dela, ki ga za vsako leto sprejme minister, pristojen za gospodarstvo, na predlog predstojnika URSIL. Poleg tega nadzora bo lahko URSIL opravil nadzor tudi na lastno pobudo ali na pobudo tretje osebe. Tretje osebe, ki bodo pri URSIL vložile pobude za ukrepanje zoper kolektivno organizacijo, ne bodo imele položaja stranke v postopku. Ne glede na pristojnost nadzora pa URSIL ne bo pristojen za odločanje o sporih med imetniki pravic in kolektivno organizacijo ter med uporabniki in kolektivno organizacijo in
- določa kazenske sankcije kolektivnih organizacij ter pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov.

Vendar pa so predvsem s strani predstavnikov večine kolektivnih avtorskih organizacij in strokovne javnosti na predlog zakona prišli številni pomisleki in očitki. Glavni pomisleki so:

- ZKUASP v nasprotju z dobro prakso EU ustvarjalcu onemogoča odločati o svoji z Ustavo zajamčeni človekovi pravici in o svoji zasebni lastnini;
- Določbe ZKUASP so v nasprotju z Direktivo 2014/26/EU, ki naj bi jo ZKUASP poskušal implementirati v slovenski pravni red;
- ZKUASP onemogoča delovanje v več ozemeljskem EU prostoru, čeprav je potrebno implementirati Direktivo ravno zato, da bi ta zakon to omogočil, dejansko pa to preprečuje;
- ZKUASP uvaja drastične spremembe avtorske zakonodaje, saj avtorsko zakonodajo brez potrebe deli na dva dela in s tem v pravni red vnaša negotovost;
- ZKUASP uvaja drastične spremembe v delih obstoječe avtorske zakonodaje, za katere Direktiva sploh ne predvideva sprememb;
- Že sama prilagoditev poslovanja glede na vsebino Direktive bo zahtevala velike napore, popolna nepotrebna sprememba celotne avtorske zakonodaje pa bo povzročila ohromitev delovanja kolektivnih avtorskih organizacij;
- Z določbami ZKUASP si država povsem mimo zahtev Direktive jemlje izključno pravico, da namesto ustvarjalcev oziroma lastnikov pravic odreja in ureja delovanje njihovih avtorskih kolektivnih organizacij. Zagotovitev možnosti uveljavljanja in zaščite avtorske in sorodnih pravic avtorjev in imetnikov tudi in ne zgolj v okviru kolektivnih organizacij, je osnovni namen obstoja teh organizacij povsod po Evropi;
- ZKUASP pristojnemu nadzornemu državnemu organu (Urad RS za intelektualno lastnino – URSIL), ki je brez strokovne usposobljenosti, ki ne uživa zaupanja avtorjev oziroma imetnikov pravic in ki je z dvajsetletnim evidentnim slabim delom povzročil neobstoje avtorske zaščite in razkrojavanje slovenske ustvarjalnosti v temeljih, še

povečuje pooblastila. ZKUASP določa URSIL-u mimo zahtev Direktive celo pristojnosti prekrškovnega organa, obenem pa ni zagotovljen neodvisni strokovni nadzor;

- ZKUASP uvaja dodatne finančne zahteve, ki bodo povzročile nepotrebne stroške poslovanja, posledično pa zmanjšanje letne delilne mase avtorskih honorarjev in nekonkurenčnosti slovenskih avtorjev in slovenskih kolektivnih organizacij na skupnem trgu EU;
- ZKUASP uvaja drastično povečanje birokracije v poslovanju kolektivne organizacije in drastično povečuje birokracijo državnega nadzora in to vse to brez pravne varnosti za avtorje in imetnike pravic.

Iz pripomb predstavnikov večine kolektivnih avtorskih organizacij in strokovne javnosti torej izhaja, da ZKUASP ni sistemski zakon, da je problem veljavnega Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah (ZASP) predvsem v temu, da se ne izvaja in da ostaja namerno neurejen, zaradi česar ne more priti do pozitivnih sprememb v prid glasbene, literarne, likovne, filmske, plesne, arhitekturne in podobne ustvarjalnosti, da se samih uporabnikov praktično ne dotika, da je plod lobističnih interesov s strani glasbenih multinacionalk in medijskih koncernov, da onemogoča ustanavljanje novih kolektivnih organizacij in da omogoča možnost kraje intelektualne lastnine.

Zato Državnemu svetu predlagamo, da odloča o odločilnem vetu.

## II. PREDLOG SKLEPA PRI 1. TOČKI DNEVNEGA REDA

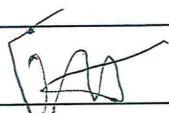






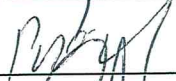

Predlagamo, da Državni svet sprejme naslednji predlog sklepa:

Državni svet Republike Slovenije je na ..... izredni seji, ob obravnavi Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP), ki ga je Državni zbor RS sprejel na svoji 22. redni seji dne 22. 9. 2016., sprejel

### **ZAHTEVO**

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic (ZKUASP).

**PODPISI DRŽAVNIH SVETNIKOV**

ŠT.	IME IN PRIIMEK	PODPIS
1.	JERNEJ VERBIČ	
2.	MILOS POMOLC	
3.	BRANKO ŠUMENJAK	
4.	BOJAN KEČEC	
5.	ALOJZ GLAVIČ	
6.	MIRO KEČEČ	
7.	MILAN UŠIMIČ	
8.	JANKO POŽEJAN	
9.	DUŠAN SIRNAD	
10.	RAJKO FAJŠT	